

Rewarding Learning

ADVANCED
General Certificate of Education
2014

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir Iarrthóra

Cúram Sláinte agus Sóisialta

Aonad Measúnaithe A2 9

ag measúinú

Aonad 9: Seirbhísí a Sholáthar

[A6H31]

DÉ CÉADAOIN 28 BEALTAINE, IARNÓIN

A6H31

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Freagair **gach ceann** de na **trí** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **1(d)**, **2(d)**, **3(c)** agus **3(d)**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Don Scrúdaitheoir
amháin

Uimhir Ceiste	Marcanna
------------------	----------

1

2

3

Marc Iomlán	
----------------	--

TASC

Déan imscrúdú ar sholáthar seirbhísí maidir le húsáideoirí seirbhísí a bhfuil *míchumais fhisiceacha nó tinnis* orthu. Ba chóir go dtabharfadh an t-imscrúdú agat aghaidh ar na rudaí seo a leanas:

- An *Disability Discrimination Act 1995* agus *Disability Discrimination (NI) Order 2006* agus an dóigh ar fheabhsaigh siad saol na ndaoine a bhfuil míchumas orthu.
- An *Carers and Direct Payments Act (NI) 2002* agus an dóigh a dtacaíonn sé le cúramóirí neamhfhoirmiúla.
- Tuiscint ar an inneachar atá i réimse polasaithe atá le fáil i suíomhanna cúraim.
- Fáthanna leis an mhéadú ar dhaoine sa phobal a bhfuil míchumais fhisiceacha agus tinnis fhadtéarmacha orthu.
- Buntáistí agus míbhuntáistí a bhaineann leis na hearnálacha difriúla den gheilleagar mheasctha a chuireann cúram ar fáil.
- Maoiniú na seirbhísí i ngeilleagar measctha an chúraim.
- Na ról a bhíonn ag cúramóirí neamhfhoirmiúla agus an dóigh a dtugann siad tacaíocht do dhaoine aonair a bhfuil míchumais fhisiceacha nó tinnis fhadtéarmacha orthu.
- Ag freastal ar riachtanais úsáideoirí seirbhísí a bhfuil míchumais fhisiceacha agus tinnis fhadtéarmacha orthu.
- Seirbhísí a rochtain agus bacainní ar an rochtain atá rompu siúd a bhfuil míchumais fhisiceacha agus tinnis fhadtéarmacha orthu a bhriseadh anuas.
- Na ról atá ag réimse cleachtóirí a chuireann cúram agus tacaíocht ar fáil i suíomh ospíse.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

1 I suirbhé sláinte a rinneadh i dTuaisceart Éireann in 2011, thuiriscigh 37% de fhreagróirí go raibh tinneas fadtéarmach orthu. Bhí comhréir na ndaoine a thuiriscigh seo ag méadú le haois, ó 14% de dhaoine 16–24 bliain d’aois go dtí 70% díobh siúd a bhí 75 bliain d’aois nó níos sine. Sa tsuirbhé chéanna, thug 14% de fhreagróirí le fios go raibh siad ag tabhairt cúraim do dhuine éigin eile ar bhonn neamhfhoirmiúil agus ba mhó an dóchúlacht go mbeadh baineannaigh ina gcúramóirí ná fireannaigh.

© Crown copyright - DHSSPSNI

(a) Tá méadú ag teacht ar líon na ndaoine a diagnóisíodh le míchumais fhisiceacha agus le tinnis fhadtéarmacha i dTuaisceart Éireann. Pléigh trí fháth leis an treocht seo.

1. _____

 _____ [3]

2. _____

 _____ [3]

3. _____

 _____ [3]

(c) Cuir síos ar thrí dhóigh a dtugann an *Carers and Direct Payments Act (NI) 2002* tacaíocht do chúramóirí neamhfhoirmiúla.

1. _____

_____ [3]

2. _____

_____ [3]

3. _____

_____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 Tá soláthar ospíse, atá cruinnithe go príomha san earnáil dheonach, ag cur faoisimh agus cúram luachmhar ar fáil d'úsáideoirí seirbhísí a bhfuil tinnis fhadtéarmacha orthu. An fhoireann a bhíonn ag obair i suíomhanna ospíse, bíonn oiliúint speisialta orthu le déileáil leis an réimse leathan riachtanas a d'fhéadfadh a bheith ag úsáideoirí seirbhísí. Tá dúshlán shuntasacha roimh an earnáil dheonach teacht ar an mhaoiniú atá de dhíth le seirbhísí a sholáthar.

(a) Scríobh síos dhá dhóigh a bhfaigheadh ospís maoiniú do na seirbhísí a chuireann sí ar fáil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Mínigh dhá dhóigh **dhifriúla** a dtacódh na baill foirme seo a leanas in ospís le húsáideoirí seirbhísí.

Altra cúram maolaitheach

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

Cúntóir cúraim

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

(c) Pléigh trí bhuntáiste a bhaineann leis an earnáil dheonach cúram agus tacaíocht a chur ar fáil do dhaoine fásta a bhfuil míchumais fhisiceacha nó tinnis fhadtéarmacha orthu.

1. _____

_____ [3]

2. _____

_____ [3]

3. _____

_____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Blank writing area with horizontal lines.

[15]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

3 Ciallaíonn an cumas seirbhísí a rochtain go dtig le húsáideoirí seirbhísí an cuidiú agus an tacaíocht a fháil atá de dhíth orthu le cáilíocht na beatha acu a fheabhsú. Bhí tionchar dearfach ag reachtaíocht, ar nós an *Disability Discrimination Act 1995* agus an *Disability Discrimination (NI) Order 2006*, ar shaol a lán daoine a bhfuil míchumais fhisiceacha agus tinnis fhadtéarmacha orthu.

(a) Scríobh trí dhóigh a bhféadfadh úsáideoirí seirbhísí a bhfuil míchumais fhisiceacha nó tinnis fhadtéarmacha orthu rochtain a fháil ar na seirbhísí atá de dhíth orthu.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(b) Pléigh an dóigh a bhféadfaí na bacainní seo a leanas maidir le seirbhísí a rochtain a bhriseadh anuas d'úsáideoirí seirbhísí a bhfuil míchumais fhisiceacha nó tinnis orthu.

Bacainní tíreolaíocha ar sheirbhísí a rochtain

[3]

Bacainní eolais ar sheirbhísí a rochtain

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Na polasaithe atá ag eagraíochtaí a chuireann cúram ar fáil, dearadh iad lena chinntiú go bhfuil úsáideoirí seirbhísí cosanta go hiomlán agus gur cuí í cáilíocht an chúraim a chuirtear ar fáil. Lena bpoist a dhéanamh mar is ceart, ba chóir go mbeadh tuiscint iomlán ag an fhoireann ar na polasaithe uilig.

Pléigh an t-inneachar a mbeifeá ag dúil lena fháil i bpolasaí ar aosaigh leochaileacha a chosaint agus i bpolasaí ar ghearáin.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

[9]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.